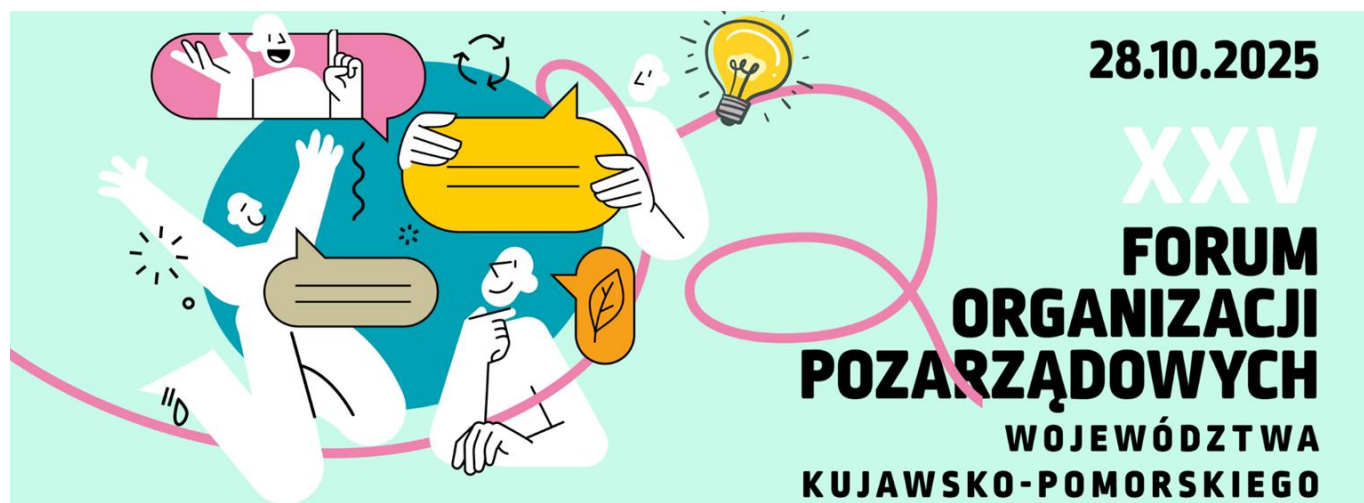

RAPORT

Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2025

Toruń, listopad 2025

PATRONAT HONOROWY

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Ciałbecki

PATRONAT MEDIALNY

TVP | info_

RADIO GRA

Samorząd Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Forum sfinansowano z budżetu
Samorządu Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

LG
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
Dla Miasta Torunia

Tilia
STOWARZYSZENIE

SPIS TREŚCI

1. Wstęp

2. Etap I: Przygotowanie Forum

2.1. Przygotowania

2.2. Promocja

2.3. Patronaty

2.4 Program Forum

2.5. Rekrutacja

3. Etap II: Przeprowadzenie Forum

3.1. Część plenarna

3.2. Panele dyskusyjno-warsztatowe

3.3. Prelekcja

4. Etap III: Podsumowanie Forum

5. Materiały internetowe

1. WSTĘP

XXV Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, które odbyło się 28 października 2025 roku w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, stanowiło kolejny, niezwykle ważny element we wspieraniu rozwoju trzeciego sektora w naszym regionie.

Organizowane corocznie Forum odgrywa kluczową rolę, pełniąc kilka fundamentalnych funkcji. Jest ono przede wszystkim żywym ośrodkiem budowania sieci współpracy (networking). W tej edycji zastosowano nowatorską metodę integracji – „Networkingowe bingo”, dzięki któremu przedstawiciele i przedstawicielki organizacji w dynamiczny i angażujący sposób mogli nawiązać nowe kontakty i zawiązywać partnerstwa. Forum stworzyło także przestrzeń do swobodnej wymiany doświadczeń – zarówno sukcesów, jak i napotkanych wyzwań – która pomogła organizacjom uczyć się od siebie nawzajem i czerpać inspiracje z wypracowanych już rozwiązań.

Uczestnicy mieli okazję wziąć udział w merytorycznych wystąpieniach i analizach eksperckich, które dostarczyły im aktualnej wiedzy na temat nowych modeli finansowania w kontekście perspektywy unijnej 2021–2027. Interaktywna forma paneli dyskusyjnych i zespołów tematycznych dała możliwość aktywnego uczestnictwa w dyskusjach, będących wartościowym warsztatem zbiorowej refleksji nad przyszłością sektora, w tym nad wyzwaniami międzypokoleniowymi.

W Forum wzięło udział 125 uczestników. Niniejszy raport podsumowuje te obrady, rejestruje głosy oraz postulaty płynące ze społeczności NGO i stanowi punkt wyjścia do dalszych działań na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych w województwie kujawsko-pomorskim.

2. ETAP I: PRZYGOTOWANIE FORUM

2.1. Przygotowania

Tegoroczne Forum odbyło się w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu – miejscu dobrze znanym i cenionym w środowisku trzeciego sektora, które spełnia podstawowe warunki zapewniające dostępność architektoniczną osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przygotowanie merytoryczne i organizacyjne Forum opierało się na bogatym doświadczeniu Partnerów projektu – Stowarzyszenia „Tilia” oraz Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Dla Miasta Torunia”. W oparciu o ich wiedzę dotyczącą specyfiki sektora pozarządowego oraz potrzeb środowiska lokalnego, został opracowany szczegółowy scenariusz wydarzenia. Scenariusz ten, przed jego finalizacją, został poddany wnikliwym konsultacjom z pracownikami Wydziału Społeczeństwa Obywatelskiego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, co pozwoliło na jego dostosowanie do aktualnej polityki regionalnej i strategicznych priorytetów samorządu.

Kluczowym elementem etapu przygotowań było nawiązanie ścisłej współpracy sieciującej z organizacjami o charakterze parasolowym, które dysponują szerokim zasięgiem i bezpośrednim kontaktem z wieloma podmiotami pozarządowymi, takimi jak inne Lokalne Grupy Działania oraz Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej. Współpraca ta opierała się na wzajemnej promocji wydarzenia poprzez kanały komunikacji każdego z partnerów, co znacząco zwiększyło jego zasięg i dotarcie do docelowych grup odbiorców, a także na aktywnej wymianie wiedzy i wspólnej diagnozie potrzeb środowiska. Partnerzy, dzięki swojej codziennej pracy z organizacjami, dostarczyli cennych informacji na temat najważniejszych wyzwań i tematów, które powinny zostać poruszone podczas Forum. Ponadto współpraca obejmowała koordynację logistyki oraz zaangażowanie w proces rejestracji i pozyskiwania uczestników.

W zaproponowanym programie Forum przedstawione zostały również nazwiska ekspertów-panelistów, odpowiedzialnych za prowadzenie merytorycznej dyskusji w poszczególnych obszarach tematycznych. Ich dobór był świadomą i kluczową decyzją organizatorów, podyktowaną przede wszystkim udokumentowanym, praktycznym doświadczeniem oraz

specjalistyczną wiedzą w danej dziedzinie. Każdy z zaproszonych panelistów to osoba ceniona w środowisku, posiadająca zarówno wiedzę teoretyczną, jak i umiejętność jej aplikacji w realiach działalności społecznej lub gospodarczej, co gwarantowało wysoką wartość merytoryczną i praktyczny wymiar prowadzonych dyskusji.

2.2. Promocja

Pierwszym etapem promocji wydarzenia było przygotowanie projektu plakatu promującego Forum. Po zaprojektowaniu plakatu przystąpiono do stworzenia ścianki, na tle której uczestnicy mieli okazję wykonać pamiątkowe zdjęcia. Jednym z najważniejszych celów promocji było zachowanie spójności graficznej wszystkich materiałów przygotowanych podczas Forum, czego przejawem jest zastosowanie jednolitej szaty graficznej oraz obrazów. Grafika użyta na plakatach została wykorzystana również podczas druku kart do „Networkingowego bingo” oraz identyfikatorów, które były wręczane wszystkim uczestnikom na początku wydarzenia. Po zakończeniu Forum opublikowano jego podsumowanie, fotorelacje oraz link do raportu końcowego w mediach społecznościowych i na stronach internetowych organizatorów, a także na stronie ngo.kujawsko-pomorskie.pl.

Działania promocyjne XXV Forum Organizacji Pozarządowych zostały zrealizowane z wykorzystaniem zintegrowanej strategii komunikacji, która łączyła różne kanały i środki informacji, a ich celem było dotarcie do możliwie jak największej grupy odbiorców zaangażowanych w działalność społeczną.

W ramach strategii przekaz medialny został dostosowany do poszczególnych grup odbiorców, w tym organizacji pozarządowych, administracji publicznej, miejscowych przedsiębiorców oraz członków społeczności lokalnej zaangażowanych w działalność społeczną. Działania koncentrowały się na promowaniu wartości merytorycznej Forum oraz jego roli w budowaniu przestrzeni do dialogu i współpracy międzysektorowej.

W ramach kampanii przeprowadzono intensywne działania w mediach społecznościowych Stowarzyszenia „Tilia” i LGD „Dla Miasta Torunia”, gdzie publikowano zaproszenia oraz informacje

o programie, prelegentach i rejestracji. Wykorzystano formaty takie jak posty

sponsorowane, relacje i filmiki, przygotowano również materiały audio/wideo oraz utworzono wydarzenie na Facebooku.

Kampania promocyjna została wzmocniona poprzez użycie tematycznych hashtagów, w tym #ForumNGOKujPom2025, #XXVForumNGO i #NGOWDziałaniu. Działania w Internecie uzupełniono

o współpracę z tradycyjnymi mediami, rozsyłając materiały informacyjne i zaproszenia do dziennikarzy lokalnych oraz regionalnych mediów.

Istotnym elementem strategii była korespondencja mailowa z bazą NGO oraz partnerami organizatorów Forum poprzez rozesłanie newslettera. Nawiązano również współpracę z instytucjami publicznymi, które udostępniały informacje o wydarzeniu na swoich kanałach promocyjnych. Uczestnicy byli również zachęceni do włączenia się w działania promocyjne poprzez udostępnianie treści.

Wszystkie przygotowane materiały spełniały wymogi w zakresie dostępności cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej. Materiały promocyjne zawierały język prosty, graficznie przygotowany zgodnie z wytycznymi. Wszystkie materiały publikowane były na stronach dostępnych, spełniających wytyczne WCAG 2.1, natomiast materiały wideo posiadały audio deskrypcję.

2.3. Patronaty

Realizatorzy zadania zawnioskowali o Patronat Honorowy Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego pana Piotra Całbeckiego. W celu zwiększenia zasięgu wydarzenia organizatorzy pozyskali patronaty od kluczowych regionalnych instytucji medialnych. Patronat nad Forum objęły TVP3 Bydgoszcz, TVP Info oraz Radio Gra, co znacząco wpłynęło na dotarcie z informacją o wydarzeniu do zdecydowanej większości organizacji pozarządowych w regionie. Zaangażowanie stacji telewizyjnej zaowocowało obecnością ekipy filmowej podczas Forum, która zrealizowała materiały podsumowujące wydarzenie, w tym serie wywiadów z uczestnikami i organizatorami.

2.4. Program Forum

28.10.2025
XXV
FORUM
ORGANIZACJI
POZARZĄDOWYCH
WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Godzina: 10:00 – 15:00

Miejsce: Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu,

ul. Gdańska 5, Bydgoszcz

Adresaci: Przedstawiciele organizacji pozarządowych

PROGRAM WYDARZENIA

9:30 – 10:00 | REJESTRACJA I POWITANIE GOŚCI

10:00 – 10:40 | CZĘŚĆ INAUGURACYJNA

10:00 – 10:05 | Powitanie

10:05 – 10:20 | Wystąpienie inauguracyjne Marszałka Województwa

Kujawsko-Pomorskiego Piotra Calbeckiego

10:20 – 10:40 | Wystąpienia gości

10:40 – 11:20 | PREZENTACJE ZAPROSZONYCH GOŚCI

Cel: Przedstawienie działalności, usług i form wsparcia oferowanych organizacjom pozarządowym w regionie.

Prezentacja 1: Bydgoskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu.

Prezentacja 2: Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu.

Prezentacja 3: Toruńskie Centrum Aktywności Lokalnej Z Piętro.

Prezentacja 4: Stowarzyszenie Klub Seniora „Sami Swoi”.

11:20 – 12:00 | PRZERWA KAWOWA Z MODEROWANYM NETWORKINGIEM

- Networkingowe BINGO

12:00 – 14:00 | SESJA WARSZTATOWA / BLOK TEMATYCZNY DO WYBORU

Uwaga: Uczestnicy zapisują się na 1 z 3 warsztatów podczas rejestracji na Forum.

Sala A: „Jak rozwinąć wolontariat wśród młodych?”

- Prowadzący: Monika Bartlińska, Stow. Lokalna Grupa Działania „Dla Miasta Torunia”.
- Prelegenci: Dagmara Gortych – ekspert ds. wolontariatu, przedstawiciele NGO.
- Program: Omówienie podstaw prawnych, wolontariat w praktyce, case study, wymiana doświadczeń, dyskusja.

Sala B: „Ekologia - planowanie, realizacja, mity”

- Prowadzący: Sylwia Jaroszewicz-Burczyńska, Stowarzyszenie „Tilia”.
- Prelegenci: Krzysztof Ślebioda, „Pracownia Zrównoważonego Rozwoju”.
- Program: Jak w projektach świadomie zaplanować realne działania proekologiczne oraz jak je rzetelnie realizować i weryfikować, by nie były jedynie formalnym „punktem do zaliczenia”, ale faktycznym wyborem z przekonania i troski o środowisko.

Sala C: „Różnice pokoleniowe w NGO – jak zarządzać by uniknąć konfliktów?”

- Prowadzący: Emilia Szypryt – trener, coach, ekspert ds. rekrutacji i zarządzania.
- Program: Omówienie zagadnień dot. zarządzania, case study, praca w grupach.

14:00 – 14:50 | PRELEKCJA: „Widoczność NGO w sieci – korzyści” /sala główna

- Prowadzący: Anna Romanowska - Ekspert ds. marketingu cyfrowego /social media i Networkingu.
- Cel: Pokazanie praktycznych i prostych sposobów na zwiększenie zasięgu i realnych korzyści (pozyskanie wolontariuszy, darczyńców, beneficjentów) dzięki działaniom online.
- Format: Dynamiczna prezentacja (30-35 min) + sesja pytań i odpowiedzi (10-15 min).
- Zakres merytoryczny: skuteczny social media, storytelling, proste narzędzia graficzne, case study z regionu.

14:50 – 15:00 | PODSUMOWANIE I ZAMKNIĘCIE FORUM

Program Forum uwzględnił zagadnienia zgłaszane przez przedstawicieli i przedstawicielki NGO, ale również odpowiadał na pojawiające się zmiany i wyzwania społeczno-gospodarcze. Brane były pod uwagę również potrzeby nowych organizacji, które nie posiadają bogatego doświadczenia i wykazują szczególną trudność w budowaniu relacji oraz wykorzystywaniu swego potencjału.

Część inauguracyjna poświęcona była prezentacji form wsparcia dla NGO oferowanych przez Centra Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu z Bydgoszczy, Włocławka i Torunia. Dopełnieniem było zaprezentowanie przez panią Teresę Lewandowską działalności Stowarzyszenia „Sami Swoi”, które realizuje działania dla seniorów, w tym klub seniora finansowany dzięki środkom pozyskanym z Europejskiego Funduszu Społecznego + oraz Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność. Nie mogło zabraknąć również kwestii pozyskiwania środków zewnętrznych. W tym zakresie informacje przekazał pan Mariusz Godlejewski z Fundacji Studio M6, który jest ambasadorem Funduszy Europejskich w województwie kujawsko-pomorskim.

W drugiej części wydarzenia zostały zrealizowane następujące warsztaty tematyczne:

- a) „Jak rozwinąć wolontariat wśród młodych?”
- b) „Ekologia – planowanie, realizacja, mity”
- c) „Różnice pokoleniowe w NGO – jak zarządzać, by uniknąć konfliktów?”

Na zakończenie tej części spotkania p. Anna Romanowska – specjalistka ds. mediów społecznościowych i komunikacji wygłosiła prelekcję na temat „Widoczność NGO w sieci – korzyści”.

2.5. Rekrutacja

W celu usprawnienia procesu rejestracji utworzono specjalny formularz internetowy, umożliwiający zgłaszanie udziału w Forum. Do momentu zamknięcia listy uczestników wpłynęło łącznie 131 zgłoszeń. Ostatecznie w wydarzeniu, które odbyło się w Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu w Bydgoszczy, wzięło udział 125 osób, w tym 97 przedstawicieli organizacji pozarządowych z poszczególnych miast i powiatów:

- Miasto Toruń – 40 osób;
- Miasto Bydgoszcz – 24 osoby;
- Miasto Włocławek – 4 osoby;
- Miasto Grudziądz – 2 osoby;
- powiat toruński – 6 osób;
- powiat bydgoski – 4 osoby;
- powiat nakielski – 4 osoby;
- powiat aleksandrowski – 2 osoby;
- powiat brodnicki – 2 osoby;
- powiat lipnowski – 2 osoby;
- powiat świecki – 2 osoby;
- powiat tucholski – 1 osoba;
- spoza województwa – 4 osoby.

Wśród uczestników byli również przedstawiciele i pracownicy jednostek organizacyjnych samorządów z regionu, m.in. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-

Pomorskiego, Urzędu Miasta Torunia, Urzędu Miasta Włocławka, Urzędu Miasta Bydgoszczy, Urzędu Miasta Grudziądza – łącznie 28 osób. Zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez uczestników Forum w formularzu rekrutacyjnym, wydarzenie było tłumaczone na Polski Język Migowy.

3. ETAP II: PRZEPROWADZENIE FORUM

3.1. Część plenarna

Część plenarną rozpoczęły przemówienia pani Elżbiety Piniewskiej – Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pani Beaty Wyczyńskiej-Hoppe – Przewodniczącej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz pani Mileny Skopińskiej – Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Po przemówieniach zostały zaprezentowane oferty centrów organizacji pozarządowych i wolontariatu z województwa kujawsko-pomorskiego. Bydgoską placówkę reprezentowała pani Dyrektor Dorota Glaza, Włocławskie Centrum – pani Dyrektor Honorata Maj, natomiast o Toruńskim Centrum Aktywności Lokalnej „2 Piętro” opowiedziała pani Katarzyna Dąbrowska, która jest Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Torunia ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

W kolejnej części na scenie pojawił się pan Mariusz Godlejewski, Ambasador Funduszy Europejskich w województwie kujawsko-pomorskim, który przedstawił możliwości finansowania działań dla organizacji pozarządowych.

W ostatniej części głos zabrała pani Teresa Lewandowska, Prezes Stowarzyszenia „Sami Swoi”, która na podstawie doświadczeń stowarzyszenia zaprezentowała działania skierowane do osób w wieku senioralnym.

Po części plenarnej zaproszono uczestników do nowatorskiej gry „Networkingowe bingo”, w ramach której zachęcono uczestników do rozmów, nawiązywania kontaktów i wymiany doświadczeń. Organizatorzy przewidzieli drobne nagrody dla pierwszych 10 osób, którym uda się porozmawiać z co najmniej 9 osobami.

W czasie ok. 40-minutowej przerwy uczestnicy mieli okazję skosztowania poczęstunku dostarczonego przez przedsiębiorstwo społeczne Fundację YAK.

3.2. Panele dyskusyjno-warsztatowe

Panel I „Jak rozwinąć wolontariat wśród młodych?” moderowany był przez Monikę Bartlińską (Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dla Miasta Torunia”), a panelistami byli:

- Dagmara Gortych – edukatora i badaczka, wieloletni praktyk w zakresie koordynacji wolontariatu młodzieżowego;
- Mariusz Gorzycki – Prezes Fundacji ITW, psycholog, realizator działań dla dzieci i młodzieży oraz seniorów, animator, wykładowca i szkoleniowiec z ponad 15-letnim doświadczeniem w pracy z dziećmi oraz opiekunami.

W panelu uczestniczyło około 30 osób. Podczas wystąpienia uczestnicy dowiedzieli się, jakie są wymogi formalne dotyczące wolontariatu, jak motywować społeczeństwo do

aktywności wolontariackiej oraz w jaki sposób przygotowywać strategię wolontariatu w NGO. Osoby biorące udział w spotkaniu miały również możliwość wymiany doświadczeń w zakresie pozyskiwania i utrzymania wolontariuszy, szczególnie w młodym wieku.

Problemy i pytania, które pojawiły się w trakcie panelu, dotyczyły głównie zmian w postawach młodych osób oraz potrzeby poświęcenia im większej uwagi w czasie wolontariatu, a także stosowania prawidłowej i prostej komunikacji. Budujący jest wniosek, który potwierdzili uczestnicy, że osoby młode bardzo chętnie włączają się w różne działania, w szczególności, gdy jest to spójne z ich przekonaniami (dobro zwierząt, ochrona planety, chęć pomocy innym).

Panel II „Ekologia – planowanie, realizacja, mity” moderowany był przez Sylwię Jaroszewicz-Burczyńską (Stowarzyszenie „Tilia”) we współpracy z Krzysztofem Ślebiodą (prezesem Pracowni Zrównoważonego Rozwoju). W panelu uczestniczyło około 20 osób.

Podczas panelu dyskutowano o tym, jak świadomie i odpowiedzialnie planować działania proekologiczne w projektach, aby były one realne, dopasowane do celów i korzystne dla środowiska. Podkreślano, że działania ekologiczne nie mogą być jedynie formalnym

„punktem do odhaczenia”, ale powinny wynikać z rzetelnej diagnozy potrzeb oraz z autentycznej troski o środowisko.

Zwrócono uwagę, że skuteczne planowanie wymaga analizy lokalnego kontekstu, wyboru działań adekwatnych i mierzalnych oraz powiązania ich z głównymi założeniami projektu. Istotne jest także unikanie pozornych aktywności – zamiast mnożyć drobne i nieistotne działania, lepiej zaplanować kilka konkretnych, które można rzetelnie zrealizować i zweryfikować.

Ważnym elementem dyskusji były wymagania ekologiczne, jakie obecnie stawia się projektom – mowa m.in. o stosowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, efektywności energetycznej, właściwej gospodarki odpadami, a także o wprowadzeniu edukacji ekologicznej jako stałego komponentu działań. Uczestnicy zgodzili się, że spełnienie tych kryteriów nie powinno być traktowane jako obciążenie, lecz jako szansa na podniesienie jakości projektu.

W części poświęconej realizacji działań podkreślono potrzebę ich monitorowania poprzez jasno sformułowane wskaźniki oraz dokumentowanie rzeczywistych efektów, a nie jedynie wykonania zadań. Tylko takie podejście gwarantuje, że ekologia staje się integralną częścią projektu, a nie elementem dodanym dla formalności.

W trakcie panelu zwrócono także uwagę na narastający sprzeciw społeczny wobec działań ekologicznych, wynikający często z braku zrozumienia ich celu, niejasnej komunikacji oraz obaw, że wprowadzane rozwiązania ograniczą komfort codziennego życia.

Panel zakończył się wnioskiem, że odpowiedzialne projektowanie działań proekologicznych wymaga świadomych decyzji, współpracy zespołu oraz gotowości do weryfikacji własnych założeń. Tylko wówczas działania ekologiczne mogą przynosić realne korzyści i przyczyniać się do budowania kultury odpowiedzialności środowiskowej.

Panel III, zatytułowany „**Różnice pokoleniowe w NGO – jak zarządzać, by uniknąć konfliktów?**”, przyjął formę interaktywnego warsztatu, który poprowadziła Emilia Szypryt – doświadczona trenerka, doradczyni zawodowa i coach, znająca realia zarówno sektora biznesowego, jak i pozarządowego.

Warsztat został zaprojektowany jako intensywny, praktyczny trening umiejętności miękkich dla ponad 40 uczestników. Jego fundamentem były interaktywne ćwiczenia, które pozwoliły osobom zarządzającym i działającym w NGO na bezpośrednie doświadczenie i przeanalizowanie kluczowych mechanizmów. Aktywności zostały tak dobrane, by uczestnicy mogli natychmiast przetestować prezentowane techniki i rozważyć ich wdrożenie w swoich organizacjach.

Główny nacisk położono na praktyczne diagnozowanie i rozwiązywanie problemów komunikacyjnych wynikających z różnic pokoleniowych i kulturowych. W trakcie warsztatu uczestnicy wzięli udział m.in. w symulacjach, które ujawniały, jak te same zadania i instrukcje mogą być odmiennie interpretowane przez osoby z różnych pokoleń, oraz w ćwiczeniach ukazujących typowe bariery w przekazie. Jednym z kluczowych narzędzi, które zostało szczegółowo omówione i przećwiczone, była metoda konstruktywnej informacji zwrotnej (feedback) w modelu FUKO (Fakty-Uczucia-Konsekwencje-Oczekiwania), która zapewnia jasność i wzajemne zrozumienie komunikatu.

Ponadto, prowadząca, wykorzystując angażujące gry warsztatowe i case studies, zademonstrowała konkretne techniki niwelowania napięć. Uczestnicy uczyli się poprzez działanie, np. wcielając się w role w opracowanych scenariuszach konfliktowych lub wspólnie tworząc mapy różnic i podobieństw między pokoleniami w miejscu pracy.

Efektem i konkretną wartością wyniesioną z warsztatu przez uczestników było nie tylko teoretyczne zrozumienie wyzwań wielopokoleniowego zespołu, ale przede wszystkim zestaw gotowych do zastosowania narzędzi. Nauczyli się oni, jak aktywnie słuchać, precyzyjnie delegować zadania z uwzględnieniem motywatorów charakterystycznych dla różnych grup wiekowych, oraz jak prowadzić mediacje i rozmowy, które przekształcają potencjalne konflikty w źródło synergii i innowacji. Mimo ograniczonego czasu, to właśnie praktyczne, „od razu aplikowalne” podejście zostało wysoko ocenione przez uczestników, którzy wskazywali, że zdobyta wiedza i umiejętności mają bezpośrednie przełożenie na poprawę atmosfery i efektywności w ich codziennej pracy w organizacjach pozarządowych.

3.3. Prelekcja

Na zakończenie spotkania uczestnicy mieli okazję uczestniczyć w merytorycznej prelekcji pod tytułem „**Widoczność NGO w sieci**”, którą poprowadziła Anna Romanowska – uznana

specjalistka w dziedzinie komunikacji cyfrowej i strategii mediów społecznościowych. Wystąpienie to stanowiło praktyczny przewodnik po kluczowych aspektach budowania skutecznej i świadomej obecności organizacji pozarządowej w przestrzeni online.

Prezentacja dostarczyła uczestnikom konkretnej wiedzy operacyjnej oraz sprawdzonych dobrych praktyk. Prelegentka w przejrzysty sposób omówiła fundamenty efektywnej aktywności w mediach społecznościowych, kładąc nacisk na strategiczne planowanie treści zamiast działania intuicyjnego. Szczegółowo przedstawiła, jak poprawić efektywność działań informacyjno-promocyjnych poprzez klarowne zdefiniowanie grupy docelowej, ustalenie kluczowych wskaźników efektywności (KPI) oraz dostosowanie tonu i formy komunikacji do poszczególnych platform, takich jak Facebook, Instagram czy LinkedIn.

Istotną częścią wystąpienia były zagadnienia związane z etyką i skutecznością komunikacji internetowej. Anna Romanowska podkreśliła znaczenie autentyczności, transparentności oraz reagowania na komentarze i wiadomości jako elementów budowania zaufania i trwałej społeczności wokół organizacji. Wyjaśniła również zasady budowania spójnego wizerunku marki organizacji, który musi być odzwierciedleniem jej misji, wartości i celów statutowych.

Prelekcja obfitowała w bardzo praktyczne i gotowe do wdrożenia wskazówki. Uczestnicy otrzymali konkretne wytyczne dotyczące optymalizacji profilu organizacji na różnych portalach – od konieczności umieszczenia czytelnych informacji „o nas” i danych kontaktowych, po strategię wykorzystania wizualnych materiałów graficznych i wideo. Prelegentka przedstawiła również przegląd użytecznych, często darmowych narzędzi (wspominając m.in. Canvę do grafiki, Meta Business Suite do planowania postów czy Google Analytics do pomiaru ruchu), dostosowując rekomendacje do możliwości budżetowych i kompetencyjnych typowej organizacji pozarządowej.

Efektem i wartością wyniesioną z prelekcji przez uczestników było zatem nie tylko ogólne zrozumienie wyzwań komunikacji cyfrowej, ale przede wszystkim pakiet konkretnych, praktycznych rozwiązań. Uczestnicy opuścili spotkanie z jasnymi wskazówkami, jak zbudować lub zrewitalizować stronę internetową, aby była funkcjonalna i zgodna z RODO, jak planować treści w kalendarzu edytorskim oraz które formaty treści angażują różne grupy odbiorców. Ta bezpośrednia aplikowalność wiedzy, poparta przykładami z polskiego sektora

NGO, została wysoko oceniona jako niezwykle użyteczna dla codziennej pracy w ich organizacjach.

4. ETAP III: PODSUMOWANIE FORUM

Przeprowadzone Forum Organizacji Pozarządowych stanowiło niezwykle wartościowe i potrzebne wydarzenie, które w sposób kompleksowy odpowiedziało na aktualne wyzwania oraz dynamicznie zmieniający się kontekst społeczno-gospodarczy, w jakim funkcjonuje trzeci sektor. Jego wysoka merytoryczna wartość, spójna struktura oraz przemyślana formuła organizacyjna potwierdzają, że tego typu spotkania są kluczowym narzędziem rozwoju kapitału społecznego, wymiany wiedzy i budowania sieci współpracy.

Program Forum został skonstruowany z wyraźnym uwzględnieniem realnych potrzeb zgłaszanych przez środowisko NGO. Otwarcie wydarzenia przez przedstawicielki kluczowych instytucji samorządowych podkreśliło strategiczne partnerstwo między sektorem publicznym a pozarządowym. Bezpośrednio po tym, prezentacja ofert centrów wsparcia oraz wystąpienie Ambasadora Funduszy Europejskich dotyczyły fundamentalnych kwestii funkcjonowania organizacji: dostępu do infrastruktury doradczej oraz źródeł finansowania. Przykład Stowarzyszenia „Sami Swoi” dopełnił tę część realnym studium

przypadku, ukazując drogę od pomysłu do skutecznej realizacji misji. Ta sekwencja – od polityki przez narzędzia po praktykę – tworzyła logiczną i spójną ścieżkę merytoryczną.

Niezwykle trafny okazał się dobór tematów paneli warsztatowych, które odpowiadały na najistotniejsze współczesne trendy i napięcia. Panel o wolontariacie młodzieżowym koncentrował się na zmianach pokoleniowych i potrzebie nowych form zaangażowania w odpowiedzi na przekształcającą się strukturę motywacji młodych ludzi. Warsztat dotyczący różnic pokoleniowych w zarządzaniu bezpośrednio odniósł się do wyzwania łączenia w zespołach tradycyjnych doświadczeń z energią i nowymi pomysłami, które jest kluczowe dla innowacyjności i unikania konfliktów. Temat ekologii zaś wpisywał się w niezwykle aktualny i oczekiwany przez odbiorców oraz darczyńców nurt działań organizacji. Każdy z paneli oferował nie tylko teorię, ale przede wszystkim praktyczne narzędzia, strategie i przestrzeń do dzielenia się doświadczeniami, co podnosiło ich potencjał.

Ogromną zaletą Forum, podkreślaną przez uczestników, była **przemyślana organizacja przestrzeni i czasu sprzyjająca nawiązywaniu nowych relacji**. Wprowadzenie innowacyjnej gry „Networkingowe bingo” okazało się skutecznym i strategicznym zabiegiem integrującym, który w przyjazny i zachęcający sposób przełamywał bariery komunikacyjne w dużej grupie. Połączenie tego elementu z zaplanowaną dłuższą przerwą na poczęstunek stworzyło warunki do swobodnych, pogłębionych rozmów. Taka formuła jest odpowiedzią na często zgłaszaną potrzebę nie tylko zdobywania wiedzy, ale także budowania sieci kontaktów, które mają szansę w przyszłości zaowocować nowymi partnerstwami projektowymi czy dodatkowym wsparciem merytorycznym. Można stwierdzić, że dzięki tym zabiegom uczestnicy wyszli z Forum nie tylko z nową wiedzą, ale także z konkretnymi, nowymi kontaktami, co znacząco pomnożyło wartość wydarzenia. Optymistyczne reakcje uczestników Forum pokazują, że gra może stanowić jedno z przydatnych narzędzi do budowania nowych relacji i partnerstw, które organizacje mają możliwość zastosować w swej działalności.

Podsumowując, Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego było wydarzeniem **istotnym, potrzebnym i bardzo dobrze zaprojektowanym**. Jego siła leżała w:

1. **Spójnej i odpowiedzialnej merytoryce**, która odzwierciedlała najważniejsze wyzwania sektora (finansowanie, zmiany pokoleniowe, wolontariat, ekologia, komunikacja).
2. **Praktycznym wymiarze** – poprzez warsztaty, studia przypadków i konkretne narzędzia prezentowane w panelach i na finalnej prelekcji o widoczności w sieci.
3. **Świadomym wspieraniu relacji** – gdzie struktura spotkania (gra networkingowa, długa przerwa) została podporządkowana celowi budowania społeczności i sieci współpracy.

Tego typu wydarzenia są nieodzownym elementem wzmacniania potencjału organizacji pozarządowych. Nie tylko dostarczają wiedzy i inspiracji, ale także cementują środowisko, budują poczucie wspólnoty celu i tworzą platformę dla przyszłych inicjatyw. Stanowią inwestycję w kapitał ludzki i społeczny regionu, który jest fundamentem jego dynamicznego i zrównoważonego rozwoju.

REKOMENDACJE:

Rekomendacje oparte na opiniach uczestników (wynikających z treści podsumowania i ewaluacji):

1. **Wzmocnienie potencjału zarządczego i kadrowego NGO:** W odpowiedzi na wyzwania związane z różnicami pokoleniowymi w zarządzaniu oraz potrzebą zastępowalności kadr, rekomenduje się opracowanie i wdrożenie **cyklicznego programu mentoringu i wymiany doświadczeń między pokoleniami liderów**. Program taki powinien koncentrować się na praktycznych aspektach przekazywania wiedzy, zarządzania zespołami mieszanymi wiekowo oraz zapewniania ciągłości instytucjonalnej organizacji.
2. **Usprawnienie komunikacji i widoczności organizacji:** Wysokie zainteresowanie tematyką widoczności w sieci oraz sukces zastosowanych na Forum praktycznych narzędzi (jak „Networkingowe Bingo”) wskazują na potrzebę dalszych działań. Rekomenduje się organizację **regularnych, praktycznych warsztatów poświęconych budowaniu strategii komunikacji cyfrowej, skutecznemu storytellingowi oraz wykorzystaniu prostych narzędzi do projektowania graficznego**. Celem jest wyposażenie organizacji w umiejętności samodzielnego budowania spójnego i angażującego wizerunku.

3. **Rozwój i promocja innowacyjnych form wolontariatu i zaangażowania**

społecznego: Wnioski z panelu o wolontariacie młodzieżowym pokazują konieczność dostosowania form działania do zmieniających się motywacji. Rekomenduje się **stworzenie platformy wymiany dobrych praktyk oraz inicjowanie projektów pilotażowych promujących krótkoterminowe, zadaniowe i cyfrowe formy wolontariatu**, które są bardziej atrakcyjne dla młodszego pokolenia, jednocześnie wzmacniając ich zaangażowanie w długofalowe misje organizacji.

4. **Włączenie zasad zrównoważonego rozwoju i ekologii do głównego nurtu działań**

NGO: Ze względu na wyraźne zainteresowanie tym tematem oraz jego strategiczne znaczenie, rekomenduje się **przygotowanie i upowszechnienie praktycznego poradnika/checklisty „Zielone NGO”**, zawierającego konkretne, możliwe do wdrożenia kroki w zakresie efektywności energetycznej, redukcji odpadów, odpowiedzialnych zamówień i włączania wątków ekologicznych do projektów społecznych.

5. **Pogłębienie praktycznej współpracy międzysektorowej i sieciowania:**

Pozytywna reakcja na bezpośredni udział instytucji samorządowych oraz wartość sesji networkingowych wskazują na dalszą potrzebę. Rekomenduje się **organizację cyklicznych, tematycznych spotkań „okrągłego stołu” lub branżowych grup roboczych**, skupionych na konkretnych wyzwaniach (np. współpraca przy realizacji zadań publicznych, wspólne granty), aby przekształcać nawiązane kontakty w realne partnerstwa i wspólne inicjatywy.

Rekomendacje z perspektywy organizatora (wynikające z obserwacji przebiegu i efektów Forum):

1. **Podnoszenie kompetencji liderek i strategicznych:** W oparciu o sukces merytorycznej struktury Forum (od strategii, przez narzędzia, po praktykę), rekomenduje się **stworzenie zaawansowanego cyklu szkoleniowego „Akademia Lidera NGO”**, który kompleksowo obejmowałby takie zagadnienia jak strategiczne planowanie, pozyskiwanie funduszy (w tym fundraising i crowdfunding), zarządzanie zmianą w organizacji oraz etyczne i prawne aspekty przywództwa.

2. **Wykorzystanie technologii i innowacji społecznych:** Doceniając wagę tematu widoczności cyfrowej, rekomenduje się poszerzenie tego obszaru o **promocję i wsparcie we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań technologicznych oraz metod pracy (np. design thinking) w codziennym funkcjonowaniu organizacji**. Można to realizować poprzez prezentację studium przypadków, warsztaty prototypowania rozwiązań społecznych oraz doradztwo w zakresie wyboru narzędzi IT.

3. **Wzmacnianie roli NGO w kształtowaniu polityk publicznych i rozwiązywaniu problemów społecznych:** Doświadczenie skutecznego otwarcia dialogu z samorządem na Forum powinno być rozwijane. Rekomenduje się **inicjowanie wspólnych, diagnozujących projektów badawczych lub publikowanie corocznych raportów „Barometr wyzwań społecznych regionu” przygotowywanych we współpracy NGO, uczelni i administracji**, aby rzeczowo wskazywać obszary wymagające interwencji i budować wiarygodność sektora jako partnera.

4. **Rozwój praktycznego wymiaru edukacji prawnej i przejrzystości:** W odpowiedzi na stałe zapotrzebowanie, rekomenduje się **przygotowanie serii praktycznych webinarów lub briefów prawnych**, koncentrujących się na aktualnych zmianach przepisów, obowiązkach sprawozdawczych, ochronie danych osobowych (RODO) w kontekście małych organizacji oraz standardach przejrzystości finansowej, co wzmocni bezpieczeństwo prawne i zaufanie do sektora.

5. **Promocja wymiany dobrych praktyk i wiedzy między organizacjami:** Wzorując się na skuteczności studium przypadku Stowarzyszenia „Sami Swoi”, rekomenduje się **stworzenie stale aktualizowanej, regionalnej bazy dobrych praktyk i sukcesów NGO**, dostępnej online, oraz **organizowanie regularnych, krótkich formatów spotkań (np. „Piątki z praktykiem”)**, gdzie liderzy organizacji dzielą się konkretnymi rozwiązaniami problemów projektowych, kadrowych czy finansowych.

Powyższe wnioski zostały sformułowane na podstawie odpowiedzi udzielonych przez uczestników Forum w ankiecie ewaluacyjnej, która została im przesłana drogą mailową.

1. Ocena organizacji Forum (w skali 5-1)

Średnie oceny dla poszczególnych aspektów:

- **Rejestracja i przywitanie:** 4.98
- **Lokalizacja i dojazd:** 4.94
- **Przestrzeń i aranżacja sal:** 4.96
- **Catering (przerwy kawowe, lunch):** 4.94
- **Obsługa techniczna (dźwięk, obraz):** 4.96

Szczegółowy rozkład odpowiedzi (w przybliżeniu, na podstawie dostępnych danych):

Wszystkie aspekty organizacyjne otrzymały przeważająco oceny **5 (Bardzo dobrze)**.

Pojedyncze odpowiedzi to oceny **4 (Dobrze)**. Nie odnotowano ocen 3, 2 lub 1. Dokładna liczba odpowiedzi dla każdej kategorii nie jest bezpośrednio wyliczona w pliku, ale średnie wskazują na minimalną liczbę ocen niższych niż 5.

2. Ocena merytorycznego programu Forum (tematy, prelegenci, sesje warsztatowe)

- **46 osób** oceniło program jako **"Bardzo dobrze"**.
- **9 osób** oceniło program jako **"Dobrze"**.
- **0 osób** oceniło program jako "Przeciętnie", "Słabo" lub "Bardzo źle".

3. Czy forma "Networkingowego Bingo" pomogła nawiązać nowe kontakty?

- **Wszyscy respondenci, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie (55 osób), odpowiedzieli "Zdecydowanie tak"**.
- W danych nie odnotowano odpowiedzi "Raczej tak", "Nie wiem", "Raczej nie" ani "Zdecydowanie nie".

4. Czy weźmiesz udział w kolejnej edycji Forum?

- **Wszyscy respondenci, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie (55 osób), odpowiedzieli "Zdecydowanie tak"**.

- W danych nie odnotowano odpowiedzi "Raczej tak", "Nie wiem", "Raczej nie" ani "Zdecydowanie nie".

5. Uwagi dodatkowe (komentarze otwarte)

- *"Bardziej opisane chociaż kilka kluczowych punktów poruszonych na tematycznych blokach, które odbywały się w salach A, B, C. Niekoniecznie trafiliśmy z wyborem wykładu do naszej działalności"*

- *„Lepsza lokalizacja, miejsce wydaje się fajną przestrzenią na mniejsze wydarzenia”*

- *„Super klimat, dobrze, że takie wydarzenia są organizowane”*

Rekomenduje się, aby w przyszłości miejsce spotkania było dostosowane do większej liczby przedstawicieli trzeciego sektora, a także jeszcze bardziej szczegółowo opisywać poszczególne spotkania i prelekcje w czasie Forum.

5. Materiały internetowe

Materiały informacyjne i promocyjne:

<https://www.dlatorunia.pl/45,forum-organizacji-pozarzadowych-kujawsko-pomorskie-2025.html>

<https://www.tilia.org.pl/o-nas/projekty-bierzace/457-xxv-forum-organizacji-pozarzadowych-wojewodztwa-kujawsko-pomorskiego>

<https://www.facebook.com/events/1502629200635942>

Materiały zewnętrzne:

<https://bydgoszcz.tvp.pl/89341761/xxv-forum-organizacji-pozarzadowych-wojewodztwa-kujawsko-pomorskiego>

<https://gra.fm/to-juz-25-raz-pora-na-kolejna-edycje-forum-organizacji-pozarzadowych.html>